

ETK

ELÄKETURVAKESKUS

1972

Toimintakertomus 1972

Työmarkkinajärjestöjen maaliskuussa 1972 tekemä sopimus työehtosopimusten solmimisen perusteista ja eräiden sosiaalisten järjestelyjen toteuttamisesta 1. 4. 1972 lukien aiheutti vuoden 1972 aikana eräitä työeläkejärjestelmän kehittämiseen liittyviä valmistelutöitä, joihin perustuvat työeläkelakeja koskevat muutokset säädettiin voimaan tuleviksi vuoden 1973 alusta lukien. Keskeisin näistä oli osaeläkkeiden liittäminen työeläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkkeisiin.

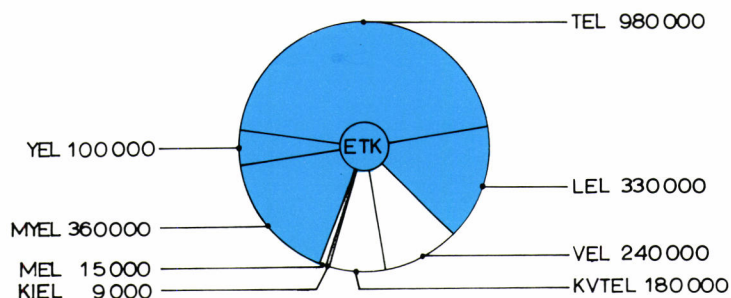
Hallituksen esitys luopumiseläkettä koskevaksi lainsäädännöksi annettiin eduskunnalle samanaikaisesti luopumiskorvausta koskevan uudistetun esityksen kanssa. Eläkkeen myöntämiseen ja maksamiseen sekä vakuutusmaksun perimiseen liittyvät tehtävät annetaan esityksen mukaan Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen hoitettavaksi. Sukupolvenvaihdoseläkeoimikunta ehdotti vuoden lopussa jättämässään mietinnössä, että sukupolvenvaihdoseläke, jolla on runsaasti yhtymäkohtia luopumiseläkejärjestelmään, toteutettaisiin liittämällä se maatalousyrittäjien eläkejärjestelmän yhteyteen.

Hallitus antoi toukokuussa esityksen kansaneläkkeen tukilisä- ja asumistukijärjestelmän etuuskien parantamisesta. Asian käsittelyn yhteydessä eduskunta muutti hallituksen esitystä niin laajalti, että esityksen aiheuttamat kokonaisuudet olisivat kasvaneet vuositasolla noin kolminkertaisiksi alkuperäisen esityksen edellyttämiin menoihin verrattuina. Käsittelyyn liittyi varsin laaja eläkepoliittinen keskustelu. Lainmuutokset jätettiin vahvistamatta, ja hallitus antoi uuden esityksen kansaneläkkeen tukilisien ja asumistukien määrän ja myöntämisperusteiden tarkistamisesta. Tämän esityksen pohjalta päätetyt lainmuutokset tulevat voimaan vuoden 1973 puolivälistä. Täyden tukilisan määrä nousee lähes 50 %:lla. Samalla lievennetään tulosidonnaisuutta sekä parannetaan asumistuen tasoa.

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄ

Luvuissa on osittaista päällekkäisyyttä sikäli, että sama henkilö saattaa kuulua usean lain piiriin. Työeläkelakien piiriin kuuluvien yhteismäärä on noin kaksi miljoonaa.

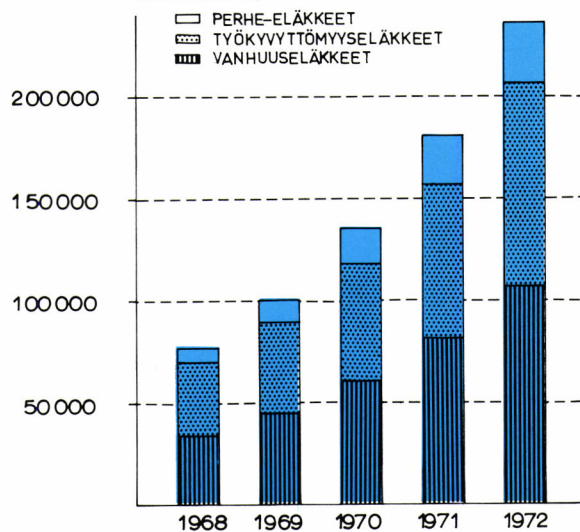
ELÄKELAIT JA NIIDEN PIIRIIN
KUULUVIEN HENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT

ELÄKKEIDEN LUKUMÄÄRÄT VUOSIEN

1968 - 1972 LOPUSSA

(TEL, LEL, MYEL, YEL)

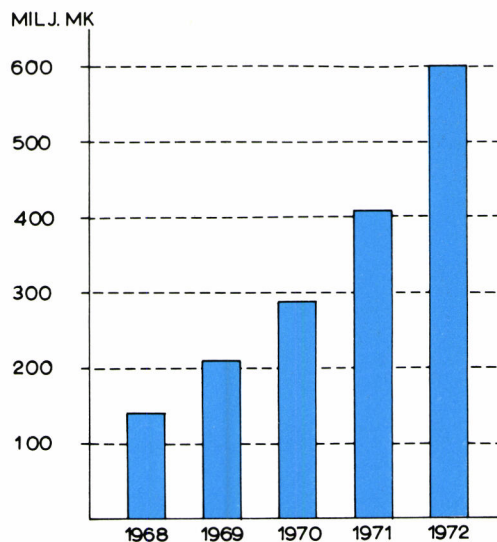

Eläkkeiden keskimäärät vuoden 1972 päättyessä	
vanhuuseläkkeet	211 mk/kk
työkyvyttömyys- ja työttömyyseiäkkeet	205 mk/kk
perhe-eläkkeet	106 mk/kk

Eläkelaitosten luku vuoden 1972 päättyessä	
vakuutusyhtiöitä	8
eläkekassoja	13
eläkesäätiöitä	126
työeläkekassoja	4
Maatalousyrittäjien eläkelaitos	1
Eläkelaitosten maksutulo v. 1972	1 100 milj. mk (arvio)
Eläkelaitosten vastuvelka 31. 12. 1972	4 600 milj. mk (arvio)

MAKSETUT ELÄKKEET VUOSINA 1968-72

(TEL. LEL. MYEL. YEL)

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Työntekijäin eläkelakiin ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelakiin valmistettiin huhtikuussa voimaan tulleet muutokset. Lainmuutosten mukaan Eläketurvakeskus voi hakemuksesta vapauttaa työnantajan kokonaan tai osaksi kustantamasta sanottujen lakien mukaista eläketurvaa, jos oikeuskäytännön muuttamisen tai muun siihen verrattavan erityisen syyn takia on takautuvasti järjestettävä eläketurva työntekijälle, jonka työsuhdetta ei ole aikaisemmin katsottu näiden lakien alaiseksi. Vapauttaminen takautuvista vakuutusmaksuista tulee kysymykseen ainoastaan ajalta ennen sanotun syyn ilmaantumista.

Näiden lainmuutosten yhteydessä muutettiin lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelakia siten, että palkka, josta vakuutusmaksua ei enää voida vanhentumisen vuoksi määrätä, otetaan huomioon eläkkeen määrää laskettaessa. Myös sellaista vakuutusmaksua, jonka suorittamisesta Eläketurvakeskus on vapauttanut työnantajan, pidetään suorittuna vakuutusmaksuna eläkkeen määrää laskettaessa.

Laki työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain muuttamisesta annettiin vuoden lopussa. Muutoksien pääosa käsittelee osaeläkkeenä myönnettävän työkyvyttömyyseläkkeen sisällyttämistä lain mukaiseen eläketurvaan.

Aikaisempien säännösten mukaan eläkkeeseen oikeutettuna voitiin pitää ainoastaan

sellaista työntekijää, joka oli täysin työkyvytön tai jolla oli jäljellä ainoastaan vähäinen työkyky. Jos työkyvyttömyystapaus ei täyttänyt näitä edellytyksiä, hakijalle ei voitu myöntää työkyvyttömyyseläkettä. Työkykyisyyden ja työkyvyttömyyden välinen raja oli muodostunut kovin jyrkäksi.

Uudessa työkyvyttömyysmääritelmässä tätä rajaa on porrastettu katsomalla vähäisempikin työkyvyn aleneminen eläkkeeseen oikeuttavaksi. Jos työntekijän työkyky on alentunut vähintään kahdella viidenneksellä, häntä on uuden määritelmän mukaan pidettävä työkyvyttömänä. Työkyvyttömyyden vaikeusasteesta jää riippumaan, myönnetäänkö työkyvyttömyyseläke täytenä vai osaeläkkeenä.

Työkyvyttömyyden tulee uudenkin määritelmän mukaan perustua lääketieteelliseen syyhyyn, toisin sanoen sairauteen, vikaan tai vammaan. Ansiotulojen alentumisen ja lääketieteellisten tekijöiden välillä on oltava selvä syy-yhteys. Uudessa määritelmässä on tuotu nykyistä keskeisemmin esille sosiaalisten ja taloudellisten seikkojen osuus.

Eläketurvakeskuksen toiminta

ELÄKEASIOIDEN KÄSITTELY

Eläketurvakeskuksen kautta on saapunut vuoden 1972 aikana noin 28 500 eläkehakemusta, joista noin 60 % on tullut eläkkeenhakijoiden neuvontaa hoitavien pankkien ja postitoimipaikkojen välityksellä. Työeläkelaitoksiin saapuneista hakemuksista on noin puolet tullut Eläketurvakeskuksen kautta.

Kuukausittain on tullut vireille keskimäärin 650 sellaista eläkeasiaa, joissa työeläkkeenhakija tai edunjättäjä on kuulunut myös valtion eläkelain tai kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain piiriin. Näissä tapauksissa hakemukset on toimitettu myös valtiokonttorin tai Kunnallisen eläkelaitoksen käsiteltäviksi.

Vakuutusosoikeus pyytää Eläketurvakeskukselta lausunnon eläkelautakunnan päätöksiä koskevista valituksista ja lainvoiman saaneen päätöksen poistamista koskevista hakemuksista. Lausuntoja on vuoden aikana annettu 392. Eläkelaitoksille, työnantajille ja yksityisille vakuutetuille on myös annettu lausuntoja ja ohjeita työeläkelakien soveltamisesta.

Työkyvyttömyysasiain neuvottelukunta, jonka tehtävänä on antaa eläkelaitoksille lausuntoja työkyvyttömyyseläkkeitä koskevissa asioissa, on antanut vuoden kuluessa 127 ratkaisusuositusta. Eläkelaitokset ovat ratkaisuisaan yleensä noudattaneet näitä suosituksia.

Eläketurvakeskuksen asiakasneuvonnassa on käynyt keskimäärin 70 henkilöä päivässä.

Eläketurvakeskus antaa yleisölle myös kirjallisesti henkilökohtaisia neuvoja. Tämä kirjeenvaihto on kertomusvuonna ollut määrältään noin 1 100 kirjettä kuukaudessa.

VALVONTA

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on valvoa, että työnantajat ja yrittäjät täyttävät heille kuuluvan TEL- ja YEL-vakuuttamisvelvollisuutensa. Laiminlyöntitapauksissa työnantajat ja yrittäjät ovat yleensä huomautuksen saatuaan itse täyttäneet vakuuttamisvelvollisuutensa. Milloin näin ei ole tapahtunut, Eläketurvakeskus on joutunut ottamaan asianomaisen työnantajan tai yrittäjän kustannuksella vakuutuksen. Laiminlyöntiin syyllistyneen työnantajan suorittavaksi Eläketurvakeskus määrää hyvikkeen, johon sisältyy Eläketurvakeskuksen eläkelaitokselle maksama vakuutusmaksu. Hyvikkeiden yhteismäärä oli vuonna 1972 noin 180 000 markkaa.

Eläketurvakeskus määrää työnantajalta perittäväksi hyvikettä myös niissä tapauksissa, joissa työnantaja on ottanut vakuutuksen vapaaehtoisesti mutta laissa säädetyn määräajan jälkeen. Näitä ns. sakkohyvikkeitä on vuoden kuluessa määrätty noin 71 500 markkaa.

Vakuuttamisvelvollisuus on vuoden aikana selvitetty 249 konkurssitapauksen ja 256 julkisen haasteen yhteydessä. Laiminlyönnin johdosta Eläketurvakeskus on valvonut hyvikkeen 59 konkurssissa ja 4 julkisessa haasteessa.

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on valvoa työntekijäin eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaista toimintaa harjoittavia eläkekassoja ja -säätiöitä. Näihin laitoksiin tehtiin vuoden aikana 66 tarkastuskäyntiä. Tarkastukset kohdistuivat erityisesti säätiön tai kassan antamien päätösten lainmukaisuuteen.

TYÖSUHDE- JA ELÄKETIETOJEN REKISTERÖINTI

Eläketurvakeskus pitää rekisteriä työeläkelakien piiriin kuuluvista työsuhteista, yrittäjäjaksoista ja eläketapahtumista sekä työnantajien tekemistä eläkejärjestelyistä. Valtiokonttorin kanssa käydyissä neuvotteluissa on sovittu valtion virka- ja työsuhteita koskevien viitetietojen viemisestä Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin samaan tapaan kuin jo menetellään päätyneiden kunnallisten virka- ja työsuhteiden osalta. Kirkon keskusrahaston ja Merimieseläkekassan kanssa on niin ikään tehty sopimukset eräiden virka- ja työsuhteita koskevien tietojen viemisestä Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin.

Kirkon keskusrahasto ja Merimieseläkekassa ovat niiden piiriin kuuluvien eläketapahtumien osalta olleet vuoden alusta lukien mukana Eläketurvakeskuksen hoitamassa tietoliikenteessä. Tarpeelliset tiedot on otettu myös eläketapahtumarekisteriin. Mainittuun tietoliikenteeseen ja rekisteröintiin ovat valtiokonttori ja Kunnallinen eläkelaitos liittyneet jo aikaisemmin.

Työntekijäin TEL-työsuhteet ja LEL-ansiot sekä likimääräisen laskelman eläkkeen määrästä sisältäviä rekisteriotteita on kertomusvuonna lähetetty 125 000, toiminnan alusta lukien yhteensä lähes puoli miljoonaa.

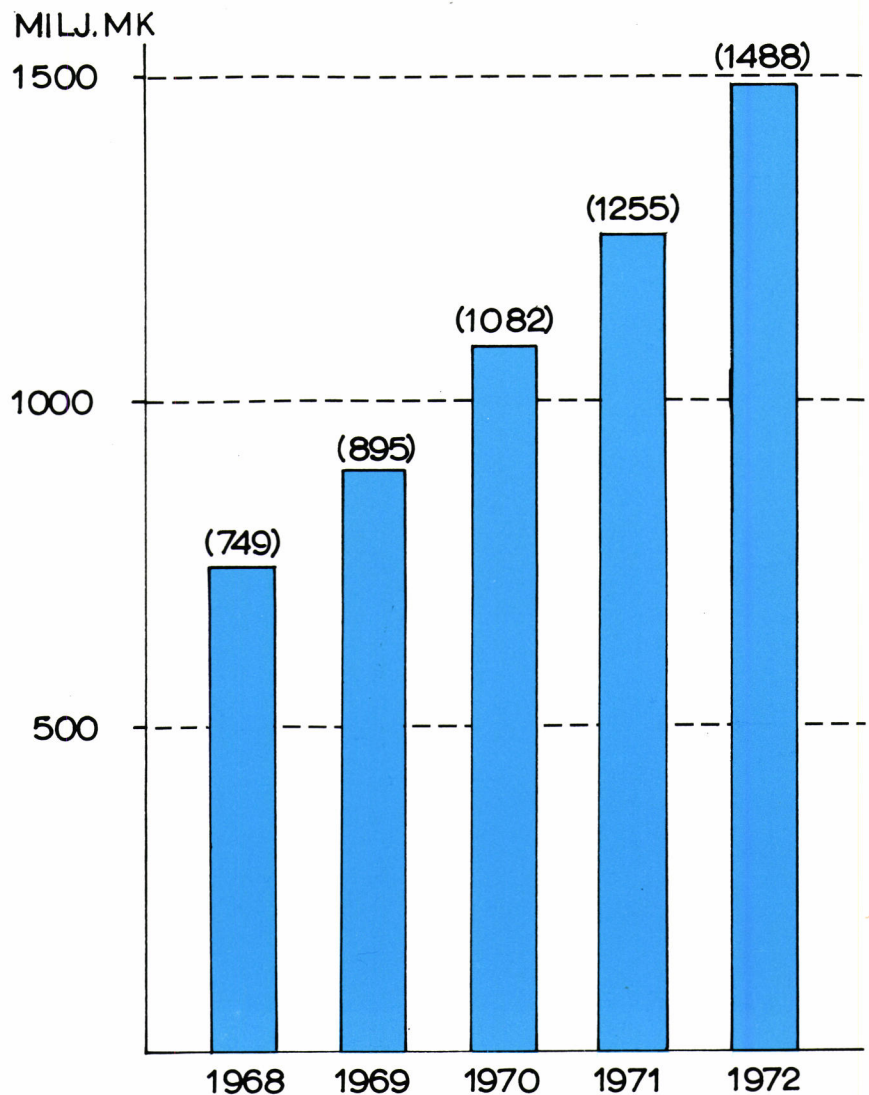
LUOTTOVAKUUTUS

Luottovakuutuksen vastattavana oleva määrä oli vuoden 1972 päättyessä 1 487 milj. mk. Lisäys edellisestä vuodesta oli 18 %. Pääosan vakuutuskannasta muodostavat eläkelaitosten antamien lainojen sekä eläkelaitosten rahasto- ja vastuuvajauksien vakuudeksi annetut luottovakuutukset. Näiden luottovakuutusten määrä oli 1 222 milj. mk, josta 54 % kattavat Eläketurvakeskuksen haltuun annetut vastavakuudet. Eläketurvakeskuksen luottovakuutuksen osuus kaikista työeläkejärjestelmän sijoitusten vakuuksista on 32 %.

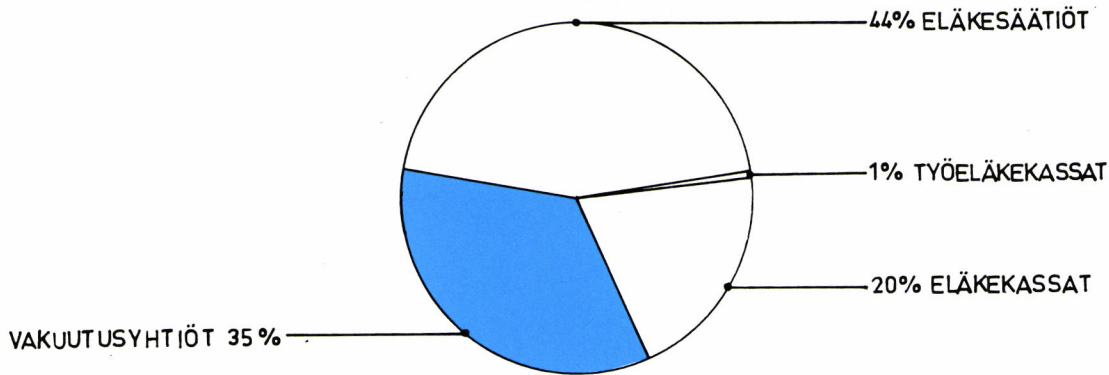
Kertomusvuonna sattui 15 vahinkotapausta. Eläketurvakeskuksen vastuulla on niissä 1,6 milj. mk, mistä osa saadaan peitetyksi vastavakuuksilla ja jonkin verran saataneen myös osuutena konkurssipesistä.

LUOTTOVAKUUTUSKANNAN KEHITYS

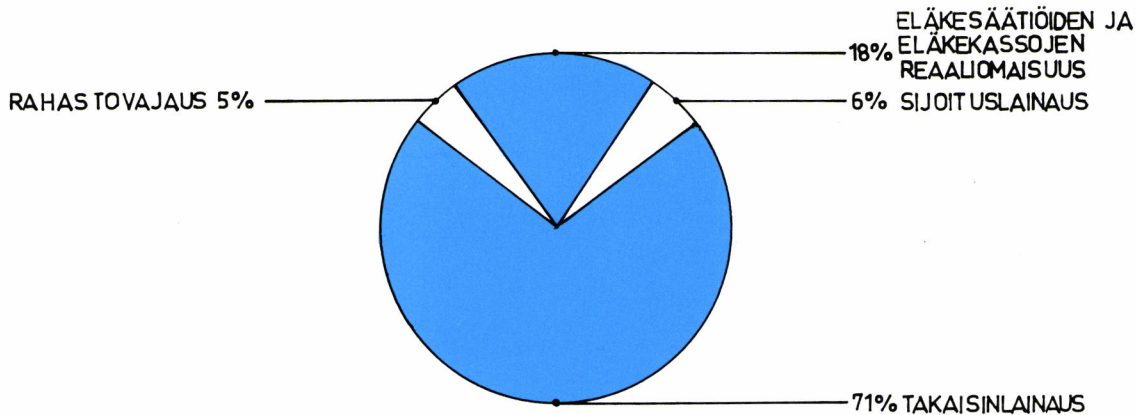
VUOSINA 1968 - 1972

LUOTTOVAKUUTUSKANNAN JAKAUTUMINEN
ELÄKELAITOSTYYPEITTÄIN

LUOTTOVAKUUTUSKANNAN JAKAUTUMINEN
VAKUUTUSKOHTEEN MUKAAN

Luottovakuutustoiminnan tuotot, kulut ja vakuutusrahasto sekä vahinkotapausten lukumäärä vuosina 1968—1972. Milj. mk:

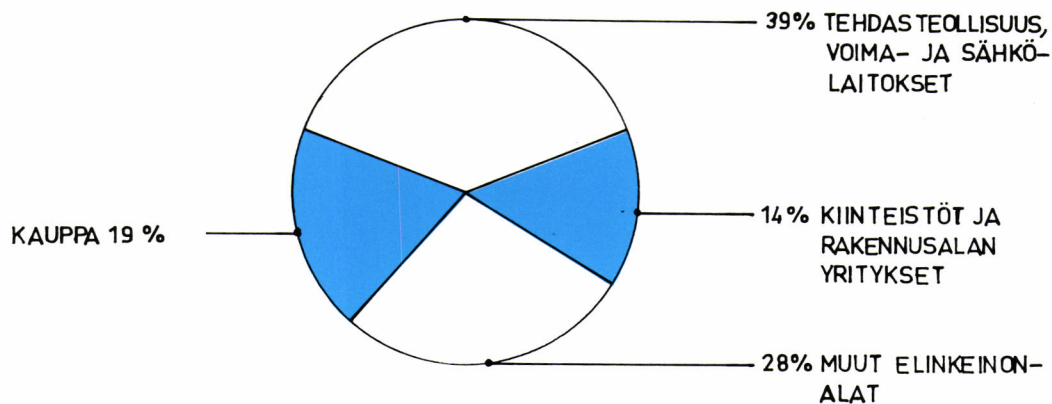
	1968	1969	1970	1971	1972
Vakuutusmaksut	4,58	5,62	6,16	6,66	8,25
Maksetut korvaukset	0,53	0,64	0,64	0,63	0,80
Varattu myöhempiä korvauksia varten	4,44	5,81	7,06	8,11	9,60
Hallinto- ja hoitokulut	0,36	0,43	0,48	0,57	0,64
Vastuuvelka 31. 12.	19,84	26,11	33,40	41,77	52,15
Vahinkotapausten luku	23	18	21	23	15

SIJOITUKSET

Eläketurvakeskuksen sijoitusomaisuus oli v. 1972 päättyessä 64,2 milj. mk. Sijoitusomaisuus on lähinnä luottovakuutustoiminnasta aiheutuvan vastuuvelan sekä yhteisesti kustannettavien eläkkeiden etukäteen suoritetuista maksuista aiheutuvan velan katteena.

Sijoitusomaisuus	
Lainat	62,8 milj. mk
Obligaatiot	1,3 milj. mk
Osakkeet	0,1 milj. mk
Koko sijoitusomaisuus	64,2 milj. mk

ERI ELINKEINONALOJEN OSUUS ELÄKETURVAKESKUKSEN LAINAKANNASTA

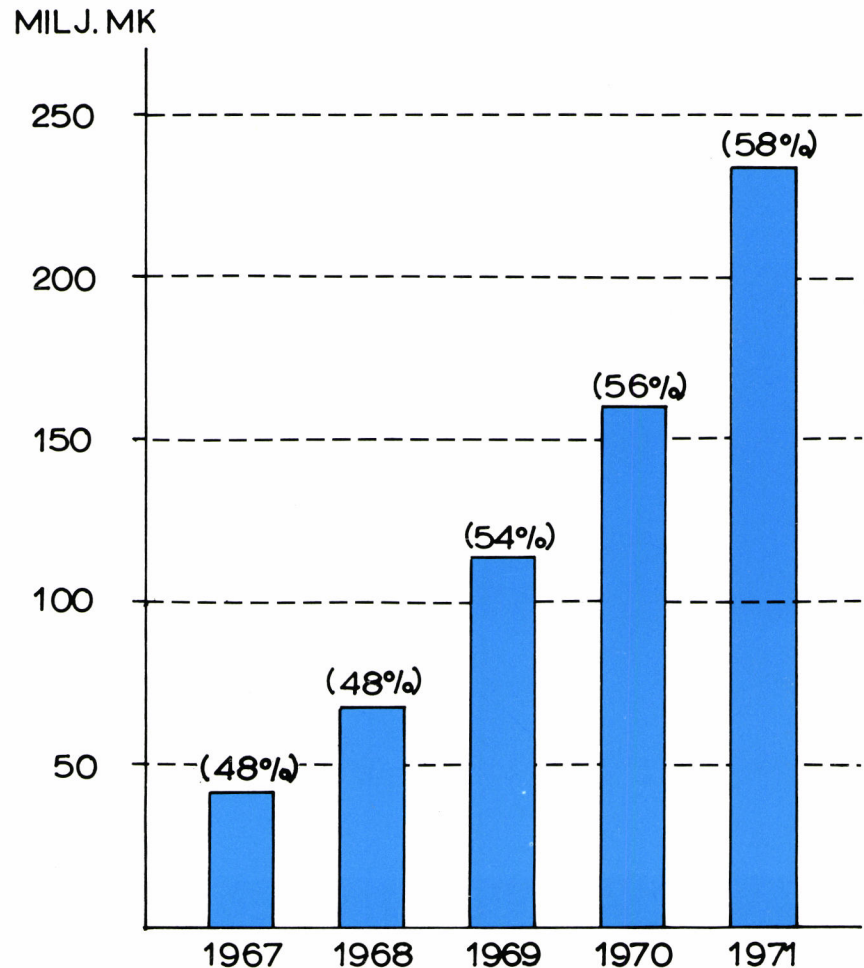
VASTUUNJAKO

Eläketurvakeskus suorittaa vuosittain yhteisesti kustannettavien eläkkeiden selvityksen edellisenä vuonna maksetuista eläkkeistä. Vuonna 1971 maksettiin eläkkeitä kaikkiaan 406,6 milj. mk. Näistä oli eläkelaitosten yhteisesti kustannettavia eläkkeitä 234,3 milj. mk.

Kullekin eläkelaitokselle määrätään maksu, jolla se osallistuu yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin. Vastuuta jaettaessa eläkelaitoksia joko hyvitetään tai niiltä peritään lisää. Hyvitystä sai kertomusvuoden aikana 66 eläkelaitosta. Lisää perittiin 93 eläkelaitokselta. Vastuunjaon yhteydessä Eläketurvakeskuksen kautta kulkenut rahamäärä oli 44,0 milj. mk. Rahaliikenteen tasaamiseksi on osa tästä määrästä suoritettu kahtena ennakkoeränä.

Vastuunjaon yhteydessä hyvitettiin eläkelaitoksille myös Työttömyyskassojen Keskuskassalta saatu vakuutusmaksu 8,8 milj. mk.

YHTEISESTI KUSTANNETTAVAT ELÄKKEET JA NIIDEN OSUUS KOKONAISELÄKEMENOISTA VUOSINA 1967 - 1971

TUTKIMUKSET, SELVITYKSET, TILASTOT

Eläkehakemusten käsittelyä koskevalla tutkimuksella pyritään selvittämään hakemusten käsittelynopeutta, siihen vaikuttavia viivästytekijöitä ja näiden poistamismahdollisuuksia. Aineiston analysointi saatiin ensimmäisen raportin osalta valmiiksi. Raportin laatiminen ja aineiston yksityiskohtaisempi jatkokäsittely aloitettiin vuoden lopulla.

Vakuuttujien suhtautumista työeläkejärjestelmään kartoittavan haastattelututkimuksen kenttätyö saatiin päätökseen. Tutkimus on nyt tietokonekäsittely- ja analysointivaiheessa.

Työeläkejärjestelmää koskevan tiedon tasoa mittaavan tutkimussarjan kolmas tutkimus aloitettiin. Haastattelutyön tekee Suomen Gallup Oy.

Eläkeikä tutkimuksessa saatiin aineiston käsittely sekä työntekijöiltä kerätyn kyselyaineiston että yrityksiltä koottujen tilastotietojen osalta loppuvaiheeseen. Tutkimusraportin laatiminen aloitettiin.

Yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa laadittiin suunnitelma sellaista tutkimusta varten, jolla pyritään kartoittamaan kokonaiseläketurvan nykyistä tasoa, kokonaiseläkkeen rakennetta sekä eläkkeensaajien kokonaistuloja. Tutkimuksen pohjana olevat tiedot poimittiin Eläketurvakeskuksen ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

Tilastotietoja työeläkelaitosten toiminnasta, eläkkeistä ja eläkkeensaajista kerättiin eläkelaitoksilta. Rekisteritiedoista koottiin vakuutettuja sekä vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkeläisiä koskeva vuositilasto. Työeläkejärjestelmästä vuosittain julkaistavaksi tarkoitettua tilastokokoelmaa koskeva suunnitelma saatiin valmiiksi vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeiden osalta.

Vuoden aikana jatkettiin hakematta olevia vanhuuseläkkeitä koskevaa selvitystä. Eläkkeen hakemista koskeva pyyntö lähetettiin kaikille niille vuosina 1900—1902 syntyneille henkilöille, joilla näytti olevan eläkeoikeus mutta jotka eivät vielä olleet hakeneet eläkettä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Eläketurvakeskus osallistui sosiaalivakuutusalan kansainväliseen yhteistyöhön muun muassa Kansainvälisen sosiaaliturvajärjestön (ISSA) puitteissa. Kansainvälisistä kokouksista, joiden valmisteluihin Eläketurvakeskus osallistui, mainittakoon kesäkuussa Helsingissä pidetty kahdeksas pohjoismainen sosiaaliturvakokous, jossa oli osanottajia kaikista viidestä Pohjoismaasta yhteensä noin 270, sekä marraskuussa Tammissaarella pidetty pohjoismainen työeläkekokous. Useat ulkomaiset sosiaalivakuutuksen asiantuntijat kävivät vuoden aikana tutustumassa työeläkejärjestelmään ja Eläketurvakeskuksen toimintaan.

KOULUTUS

Koulutustoiminta suuntautui kertomusvuonna paitsi laitoksen henkilökuntaan myös eläkelaitosten — lähinnä eläkekassojen ja -säätiöiden — toimihenkilöihin sekä työeläketiedottajiin. Eläketurvakeskuksen koulutustilaisuuksiin osallistui myös Eläketiedotustoimiston, Työeläkelaitosten Liiton, Eläkesäätiöyhdistyksen sekä valtiokonttorin henkilökuntaa.

Eläketurvakeskuksen henkilökunnalle järjestettiin tulokaskursseja, työeläkejärjestelmän peruskursseja, kaksi työnjohto-opin kurssia ja johtamistaidon seminaari. Kursseihin osallistui 191 toimihenkilöä. Laitoksen henkilökuntaa osallistui lisäksi mm. työeläketiedottajille ja henkilöstöasioita hoitaville toimihenkilöille järjestettyihin koulutustilaisuuksiin.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen, Oy Tietokonepalvelu Ab:n ja työeläkekassojen kanssa järjestettiin yhteinen henkilöstöhallinnon kurssi. Yhteistoimintaa on ollut lisäksi Vakuutusalan koulutuskeskuksen kanssa.

Ulkopuolisten järjestämiin kurssi- ja seminaarimuotoisiin koulutustilaisuuksiin osallistui 37 Eläketurvakeskuksen toimihenkilöä.

Kertomusvuonna järjestettiin kaksi eläkeasiain peruskurssia sekä kuusi eläkeasiain täydennyskursseja eläkekassojen ja -säätiöiden toimihenkilöille. Tilaisuuksiin osallistui 177 henkilöä.

Yhteensä osallistui Eläketurvakeskuksen järjestämään koulutukseen 423 henkilöä. Työeläkkeen hakijoiden neuvontaa rahalaitoksissa hoitavia henkilöitä ohjasivat Eläketurvakeskuksen pankkineuvojat sekä rahalaitosten toimipaikoissa että eläkeneuvojien aluekokouksissa. Sosiaalitoimistojen sekä sairaaloiden ja parantoloiden virkailijoille järjestettiin valmennusta eläkkeenhakijoiden palvelussa.

TIEDOTUS

Tiedotustoimintaa ovat kertomusvuoden aikana sävyttäneet eläkeuudistusten eduskuntakäsittely ja työeläkelakien voimassaolon kymmenvuotisuus. Kymmenvuotispäivän, heinäkuun ensimmäisen, vaiheilla julkaistiin runsaasti aihetta käsitteleviä lehtiartikkeleita. Aihe oli esillä myös yleisradion ohjelmissa. Laajalti tiedotettiin myös kesäkuussa Helsingissä järjestetyn kahdeksannen pohjoismaisen sosiaalivakuutuskokouksen alustuksista ja keskusteluista.

Ruotsin viranomaisten ja järjestöjen kanssa on kehitteillä suunnitelma Ruotsin suomalaisten työeläkeneuvonnan järjestämiseksi. Suomenkielistä aineistoa julkaiseville Ruotsin lehdille on lähetetty artikkeleita kaksikielisinä.

Yhteydenpito yleisradion sosiaalipoliittisten ja vanhusten ohjelmien toimittajiin on saanut vakiintuneet muodot. Näitä ohjelmasarjoja on voitu avustaa säännöllisesti. Eläketurvakeskus on osallistunut Viitasaarella pidettyjen Jätjän kulttuuripäivien näyttelyyn sekä Helsingissä järjestetyn Vanhusten viikon näyttelyyn. Työeläke-lehti ilmestyi neljänä numerona.

Yhteydenpito eduskunnan sosiaalivaliokuntaan on jatkunut entisin muotoin. Tiedotus- ja neuvottelutilaisuuksia on järjestetty työmarkkinajärjestöjen, radion ja päivälehtien sekä toimittajajärjestöjen edustajille. Työeläkealan tiedottajat ovat kokoontuneet kuukausittain. Sosiaalialojen tiedottajat järjestävät samoin yhteisiä neuvotteluja.

Eläketurvakeskuksen tiedotusasiain neuvottelukuntaa täydennettiin kertomusvuonna ja sen toimeksiantoa täsmennettiin.

HENKILÖKUNTA JA TOIMITILAT

Eläketurvakeskuksen edustajisto teki 13. 12. 1971 päätöksen toimitalon rakentamisesta Eläketurvakeskukselle. Samalla edustajisto valtuutti hallituksen päättämään rakennushankkeen toteuttamisesta. Hankkeen toimeenpano pääsi varsinaisesti käyntiin sen jälkeen kun Helsingin kaupunginhallitus 30. 3. 1972 oli varannut tontin Itä-Pasilasta. Tontin rakennusoikeus on 16 000 m². Lisäksi voidaan tontille rakentaa kolme pohjakerrosta ja sijoittaa niihin rakennusoikeuteen mukaan luettavaa tilaa 2 500 m². Rakennusoikeus on siten kaikkiaan 18 500 m².

Rakennushanketta toteuttamaan hallitus asetti rakennustoimikunnan ja sille työvaliokunnan. Suunnittelutyö saatiin vuoden jälkipuoliskolla käyntiin.

Eläketurvakeskuksen toimihenkilöiden lukumäärä kasvoi vuoden aikana 33:lla ja oli vuoden 1972 päättyessä 242. Lisätiloja hankittiin vuoden lopulla kaikkiaan noin 800 m². Nämä lisätilat täyttänevät toimitilarapheet oman toimitalon valmistumiseen saakka. Henkilökuntayhdistyksen edustajat osallistuivat henkilöstösuunnittelun, koulutuksen ja sisäisen suunnittelun kehittämiseksi toimiviin työryhmiin. Henkilökunnan luottamusmiehelle vahvistettiin ohjesääntö.

Eläketurvakeskuksen sisäistä tiedotusta hoitamaan perustettiin työpaikkalehti Lisä-etu, joka kertomusvuonna ilmestyi kuutena numerona.

Helsingissä 28. päivänä maaliskuuta 1973.

Erkki Pesonen

T. Pentikäinen

Veikko Ahtola

C. G. Aminoff

Arvo Hautala

Tapani Kahri

Martti Lehtinen

Seppo Lindblom

Bruno Mattila

Erkki Oinas

Lauri T. Olkinuora

Olavi Suominen

V. E. Terho

Juhani Salminen
toimitusjohtaja

Tulostase tilivuodelta 1972

KULUT

Varsinaiset kulut

Hallinto- ja hoitokulut		
Palkat ja palkkiot	3 898 271,61	
Sosiaalikulut	729 953,72	
Toimistokulut	1 358 638,11	
Tietokonekulut	3 141 889,81	
TEL 15 §:n mukaiset eläkejärjestelykulut	84 396,39	
Poistot	111 933,05	
Korot	653 595,05	
Muut kulut	814 199,99	
Eläkelautakunta	474 030,61	11 266 908,34

Luottovakuutuksen kulut

Vakuutussitoumuksista aiheutuvat suoritukset		
Maksetut korvaukset	803 891,02	
Vastuuelan lisäykset		
Vakuutusmaksurahasto	774 630,22	
Korvausrahasto	9 602 599,—	10 377 229,22
Jälleenvakuuttajat		
Vakuutusmaksut	1 026 982,—	
Hallinto- ja hoitokulut		
Palkat ja palkkiot	420 987,09	
Sosiaalikulut	73 068,70	
Muut kulut	148 132,79	642 188,58
Luottotappiovarauksen lisäys	301 191,37	13 151 482,19
		mk 24 418 390,53

TUOTOT

Varsinaiset tuotot

Kustannusosuudet eläkelaitoksilta		9 947 566,21	
Laiminlyöntihyvikkeet		56 319,08	
Pääoman tuotot			
Korot	1 128 807,12		
Osingot	1 099,—		
Lainojen ja arvopaperien indeksikorotukset	21 379,—	1 151 285,12	
Muut varsinaiset tuotot		111 737,93	11 266 908,34

Luottovakuutuksen tuotot

Vakuutusmaksut		8 260 040,16	
Jälleenvakuuttajat			
Palkkiot	123 237,84		
Vakuutusmaksurahasto-osuuden lisäys	221 735,—		
Korvausrahasto-osuuden lisäys .	609 709,—	954 681,84	
Pääoman tuotot			
Korot	3 833 892,78		
Osingot	4 268,50		
Lainojen ja arvopaperien indeksikorotukset	83 146,52	3 921 307,80	
Muut tuotot		15 452,39	13 151 482,19
			<u>mk 24 418 390,53</u>

Omaisuuustase 31. 12. 1972

VASTAAVAA

Rahoitusomaisuus

Kassa	4 146,65	
Pankkisaamiset ja postisiirtotilit	1 032 616,48	
Tilisaatavat	2 254 125,80	3 290 888,93

Muiden vakuutusyhtiöiden osuus vastuuelasta

Vakuutusmaksurahasto	451 872,—	
Korvausrahasto	2 232 021,—	2 683 893,—

Siirtyvät erät

Erääntyneet maksamattomat luottovakuutusmaksut ..	321 592,—	
Siirtyvät korot	911 291,—	1 232 883,—

Sijoitusomaisuus

Obligaatiot	1 182 973,29	
Osakkeet ja osuudet	106 525,73	
Lainat	62 846 158,60	64 135 657,62

Käyttöomaisuus

Kalustot	265 687,21	
Osakkeet ja osuudet	209 500,—	475 187,21
		<u>mk 71 818 509,76</u>

VASTATTAVAA

Vieras pääoma

Velat

Velka muille vakuutusyhtiöille		
Jälleenvakuuttajat	66 990,88	
Tilivelat	328 827,03	
Eläkekustannusten tasausosuudet	12 136 076,37	12 531 894,28

Arvostuserät

Luottotappiovaraus		856 210,49
--------------------------	--	------------

Luottovakuutuksista aiheutuva vastuovelka

Vakuutusmaksurahasto	4 261 901,84	
Korvausrahasto	47 889 507,—	52 151 408,84

Siirtyvät erät

Vuosilomakorvausvaraus sosiaaliturvamaksuineen .	286 986,—	
Etukäteen suoritettut luottovakuutusmaksut	8 766,40	
Ennakkona saadut kustannusosuudet	5 983 243,75	6 278 996,15

mk 71 818 509,76

Helsingissä 28. päivänä maaliskuuta 1973.

Erkki Pesonen

Veikko Ahtola

Tapani Kahri

Bruno Mattila

Olavi Suominen

C. G. Aminoff

Martti Lehtinen

Erkki Oinas

V. E. Terho

T. Pentikäinen

Arvo Hautala

Seppo Lindblom

Lauri T. Olkinuora

Juhani Salminen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Edustajiston varsinaisessa syyskokouksessa joulukuun 13. päivänä 1971 valittuina tarkastamaan Eläketurvakeskuksen hallintoa ja tilejä vuodelta 1972 olemme tänään suorittaneet tehtävämme loppuun ja esitämme seuraavaa.

Allekirjoittanut Kihlman on tilikauden aikana huolehtinut laskentatoimen jatkuvasta yksityiskohtaisesta tarkastuksesta ja ilmoittaa, että kirjanpitoa on hoidettu oikein ja selkeästi asiallisten tositteiden perusteella sekä että rahavarojen hoito on ollut huolellista. Arvopaperit ovat tallella.

Yhdessä olemme lukeneet edustajiston ja hallituksen kokouksissa pidetyt pöytäkirjat ja toimintakertomuksen, analysoineet ja tarkastaneet tilinpäätöksen sekä saaneet tarkastuksessa esille tulleista asioista tarpeelliseksi katsomamme selvitykset. Tilinpäätös on laadittu asiallisin perustein ja se osoittaa ennakkona saatujen kustannusosuuksien määräksi 5 983 243,75 markkaa.

Tarkastuksessa oli läsnä sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusosaston matemaatikko A. Savelius, joka tarkasti luottovakuutuksen rahastolaskelmia ja ilmoitti, ettei hän ollut havainnut aihetta huomautuksiin tarkastamiensa asiain osalta. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätöstaseet antavat asialliset ja oikeat tiedot Eläketurvakeskuksen toiminnasta ja taloudesta.

Eläketurvakeskusta on tarkastuksesta saamamme käsityksen mukaan kuluneena tilikautena hoidettu asiaankuuluvalla huolellisuudella.

Tarkastuksemme perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistetaan ja että hallitukselle myönnetään vastuuvapaus vuodelta 1972.

Helsingissä huhtikuun 13 päivänä 1973

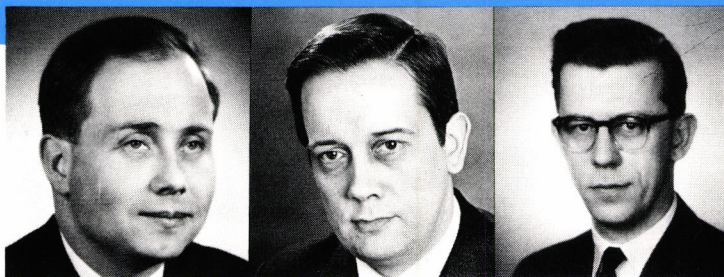
Pentti Kymensalo

Bjarne Lindholm

Jaakko Heikkonen
KHT

Svante Kihlman
KHT

ELÄKETURVAKESKUKSEN HALLINTO

Jouko Sirkesalo

Juhani Salminen

Heimer Sundberg

Eläketurvakeskuksen toimitusjohtajaksi vuoden 1972 alusta lukien nimitti laitoksen hallitus lainopin kandidaatti Juhani Salmisen. Hän siirtyi Eläketurvakeskukseen Työeläkelaitosten liiton toimitusjohtajan tehtävästä.

Eläketurvakeskuksen pitkäaikainen varatoimitusjohtaja varatuomari Heimer Sundberg siirtyi kesäkuun lopussa laitoksen palveluksesta sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusosaston hallitusneuvoksen virkaan. Uudeksi varatoimitusjohtajaksi laitoksen hallitus nimitti johtaja Jouko Sirkesalon.

ELÄKETURVAKESKUKSEN EDUSTAJISTO

Varsinaiset jäsenet

Niemi, J. E., ministeri, edustajiston puheenjohtaja
Lahtinen, Allu, pääjohtaja, edustajiston varapuheenjohtaja
Partanen, Erkki, vuorineuvos
Hästö, Stig H., vuorineuvos
Laatunen, Timo, varatuomari
Salo, Kalervo, kauppaneuvos
Jaakkola, Olavi, vuorineuvos
Hämäläinen, Niilo, puheenjohtaja
Elomaa, Simo, sihteeri
Penttilä, Sulo, puheenjohtaja
Vilponiemi, Lauri, puheenjohtaja
Välikangas, Arne I., valtiot.maisteri
Ihamuotila, Veikko, agronomi
Hakamäki, Toivo, maanviljelijä
Nymalm, Tor, agronomi
Jaatinen, Matti, ekonomisti
Pajunen, Aarno, dipl.kauppias
Palmén, Lars, fil.maisteri
Ingman, Nils Erik, lakit.lisensiaatti
Keinänen, Viljo, fil.tohtori
Haramo, Mikko, hall.op.kand.
Hohenthal, Jarl, varatuomari
Karvonen, Martti J., professori

Varajäsenet

Aho, Matti L., oikeust.tohtori
Jäppinen, Vilho, ylijohtaja
Tähtinen, Mikko, vuorineuvos
Westerlund, Björn, vuorineuvos
Svartström, Nils, varatuomari
Markkanen, Kauko, varatuomari
Sirkiä, Viljo I., agronomi
Kujanpää, Väinö, puheenjohtaja
Sund, Jarl, puheenjohtaja
Virtanen, Pekka, puheenjohtaja
Lassinen, Erkki, puheenjohtaja
Tuure, Kalervo, toiminnanjohtaja
Eskola, Kusti, maanviljelysneuvos
Nikula, Lauri, puheenjohtaja
Lindström, Veli, kalastaja
Jokinen, Hartti, talousneuvos
Heikkonen, Erkki, insinööri
Strandell, Håkan, fil.maisteri
Ekholm, Klaus, varatuomari
Finérus, Arvi, varatoim.johtaja
Simula, Samuli, johtaja
Launikari, Ake, sosiaalijohtaja
Niemi, Turo, lääket. ja kir. tohtori

HALLITUS

Varsinaiset jäsenet

Pesonen, Erkki, fil.tohtori, hallituksen puheenjohtaja
Pentikäinen, Teivo, fil.tohtori, hallituksen varapuheenjohtaja
Kahri, Tapani, varatuomari
Olkinuora, Lauri T., dipl.insinööri
Oinas, Erkki, varatuomari
Hautala, Arvo, puheenjohtaja
Suominen, Olavi, toiminnanjohtaja
Ahtola, Veikko, puheenjohtaja
Mattila, Bruuno, varatuomari
Terho, V. E., valtiot.maisteri
Aminoff, C. G., varatuomari
Lehtinen, Martti, lääket.lisensiaatti
Lindblom, Seppo, valtiot.lisensiaatti

Varamiehet

Sumelius, Henrik, agronomi
Widén, Rolf, varatuomari
Markkanen, Kauko, varatuomari, 4. 12. 1972 saakka
Sierla, Jarmo, varatuomari, 4. 12. 1972 lukien
Veirto, Martti, puheenjohtaja
Hansson, Ragnar, toiminnanjohtaja
Nissilä, Erkki, puheenjohtaja
Rahola, Pentti, agronomi
Paaermaa, Pauli, ekonomi
Halsas, K. J., varatuomari
Somer, Pekka, lääk.kenr.lutnantti, 4. 12. 1972 saakka
Helske, Esko, lääk.kontra-amiraali, 4. 12. 1972 lukien
Simoinen, Olli, hall.op.kand.

TILINTARKASTAJAT

Kihlman, Svante, kauppat.maisteri, KHT, valvontatarkastaja
Lindholm, Bjarne, valtiot.maisteri
Kousa, Rauno, talouspäällikkö, metsänhoitaja
Heikkonen, J. V., kauppat.maisteri, KHT

Varamiehet

Ekroos, Torsten, kauppat.maisteri, KHT
Seppälä, Ensio, toiminnanjohtaja
Kymensalo, Pentti, taloudenhoitaja
Kauppinen, Matti I., ekonomi, KHT

YRITTAJIEN NEUVOTTELUKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Salminen, Juhani, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
Sundberg, Heimer, johtaja, varapuheenjohtaja 30. 6. 1972 saakka
Sirkesalo, Jouko, johtaja, varapuheenjohtaja 1. 7. 1972 lukien
Ekholm, Klaus, varatuomari
Heikkonen, Erkki, insinööri
Kuula, Fritz, insinööri
Latvus, Jorma, toiminnanjohtaja
Leino, Eino I., johtaja
Lento, Lasse, osastopäällikkö, 7. 6. 1972 saakka
Härkönen, Vilho, kauppias, 7. 6. 1972 lukien
Liljeström, Torsten, agronomi
Palmén, Lars, fil.maisteri
Saastamoinen, Taina, puheenjohtaja
Simoinen, Olli, hall.op.kand.
Suominen, Paavo V., toimitusjohtaja
Tuominen, Teuvo, hammaslääket.lisensiaatti
Valkama, Veikko, taksiautoilija

Varamiehet

Salomaa, Leo, apulaisjohtaja
Sandelin, Juhani, varatuomari
Jokinen, Hartti, talousneuvos
Kempinen, Kullervo, asianajaja
Pihlström, Esko, pääsihteeri
Pakarinen, Simo, toimitusjohtaja
Hämäläinen, Leo, toiminnanjohtaja
Rewell, Erkki, johtaja, 28. 6. 1972 saakka
Kolehmainen, Juhani, johtaja, 28. 6. 1972 lukien
Nummi, Lassi, kirjailija
Lindström, K. Erik, ekonomi
Pekkinen, Erkki, rak.mestari
Schrey, Aarno, varatuomari
Häkkänen, Esko, hovioikeuden ausk.

TYÖKYVYTTÖMYYSASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Sundberg, Heimer, hallitusneuvos, puheenjohtaja
Keinänen, Viljo, fil.tohtori, varapuheenjohtaja
Autio, Lauri, lääket. ja kir.tohtori
Ikonen, Ensio, lääket. ja kir.tohtori
Karhunen, Pekka, lääket.lisensiaatti
Kekki, Matti, lääket. ja kir.tohtori
Kytökivi, Seppo, varatuomari
Lehtinen, Martti, lääket.lisensiaatti
Lehtinen, Raimo, varatuomari
Pietiläinen, Seppo, oikeust.lisensiaatti
Simoinen, Olli, hall.op.kandidaatti
Sirén, Marjatta, varatuomari
Jäntti, Juhani, varatuomari, 28. 6. 1972 lukien
Jääskeläinen, Jyrki, varatuomari, 28. 6. 1972 lukien
Uimonen, Matti, varatuomari, 28. 6. 1972 lukien

Varamiehet

Aaltonen, Reino, varatuomari
Gylling, Martti, lääket. ja kir.tohtori
Halsas, K.-J., varatuomari
Heikel, Felix, lääket.lisensiaatti
Milán, Olavi, prokuristi
Poukka, Paavo, lääket.lisensiaatti
Silfverberg, Alf, varatuomari
Sipilä, Heikki, agronomi
Wegelius, Otto, lääket. ja kir.tohtori
Aaltonen, Pentti, varatuomari, 28. 6. 1972 lukien
Metso, Aarre, varatuomari, 28. 6. 1972 lukien

LUOTTOVAKUUTUSTOIMINNAN JOHTOKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Salminen, Juhani, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
Melkas, Antti, osastopäällikkö, varapuheenjohtaja
Uimonen, Matti, johtaja

Asiantuntijajäsenet

Antson, Ossian, varatuomari
Artto, Eero, professori
Erma, Reino, professori
Peitsalo, Kalervo, toimitusjohtaja
Witting, Erik, pankinjohtaja
von Veh, Nils, toimitusjohtaja

TIEDOTUSTOIMINNAN NEUVOTTELUKUNTA

Salminen, Juhani, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
Karjalainen, Matti, tiedotuspäällikkö, varapuheenjohtaja
Alhonsuo, Seppo, apulaisosastopäällikkö
Eskola, Kimmo, tiedotuspäällikkö, työvaliokunnan jäsen
Helkavuori, Heikki, tiedotuspäällikkö, työvaliokunnan jäsen
Hyvärinen, Tarmo, tiedotussihteeri
Höök, Matti, toimitusjohtaja
Kärkkäinen, Uolevi, tiedotuspäällikkö
Laine, Kim, tiedotussihteeri
Leskinen, Esko, päätoimittaja
Montonen, Sakari, tiedotuspäällikkö
Rantanen, Vihtori, johtaja, työvaliokunnan jäsen
Sinkko, Kaija-Leena, tiedotussihteeri, työvaliokunnan jäsen
Särömaa, Matti, tiedotussihteeri
Toivonen, Pauli, osastopäällikkö; työvaliokunnan jäsen
Tuomarla, Heimo, maat. ja metsät. kand.

ELÄKETURVAKESKUKSEN JOHTAJAT, OSASTOPÄÄLLIKÖT JA TOIMISTOPÄÄLLIKÖT

JOHTAJAT

Salminen, Juhani, toimitusjohtaja
Sundberg, Heimer, varatoimitusjohtaja 30. 6. 1972 saakka
Sirkesalo, Jouko, varatoimitusjohtaja 1. 7. 1972 lukien
Rantanen, Tarmo, johtaja
Uimonen, Matti, johtaja

OSASTOPÄÄLLIKÖT JA APULAIOSASTOPÄÄLLIKÖT

Aarnio, Margaretha, osastopäällikkö, tutkimusosasto
Hänninen, Markku, apulaisosastopäällikkö, vakuutusteknillinen osasto
Karjalainen, Matti, tiedotuspäällikkö, tiedotusosasto
Koivusalo, Lauri, apulaisosastopäällikkö, lainopillinen osasto
Larmola, Yrjö, apulaisosastopäällikkö, tiedotusosasto
Melkas, Antti, osastopäällikkö, luottovakuutusosasto
Metso, Aarre, osastopäällikkö, lainopillinen osasto
Mustonen, Alpo, osastopäällikkö, vakuutusteknillinen osasto
Mäkeläinen, Lauri, apulaisosastopäällikkö, yleinen osasto
Prokkola, Esko, apulaisosastopäällikkö, luottovakuutusosasto
Viitanen, Antero, osastopäällikkö, yleinen osasto

Puranen, Matti, asiamies
Rainos, Erkki, koulutuspäällikkö

TOIMISTOPÄÄLLIKÖT

Forss, Simo, tutkimusosaston kenttätutkimusosasto
Koivistoinen, Pentti, lainopillisen osaston eläketuimisto
Laesvuori, Pertti, tutkimusosaston eläketutkimustoimisto
Riekkinen, Heikki, yleisen osaston rekisteritoimisto
Tukia, Pertti, lainopillisen osaston valvontatoimisto

Eläketurvakeskus

puhelin 642 511

Kalevankatu 6

Lainopillinen osasto

Eläketoimisto

Asiakaspalvelu

Valvontatoimisto

Vakuutusteknillinen osasto

Ansiorekisteritoimisto

Eläkerekisteritoimisto

Yleinen osasto

Kalevankatu 4

Tiedotusosasto

Yrjönkatu 17

Luottovakuutusosasto

Vakuutusteknillisen osaston

Matemaattinen toimisto

Albertinkatu 36

Tutkimusosasto

Eläkelautakunta

Eläkelautakunnan toiminta vuonna 1972

Eläkelautakunnalle saapui 2 870 valitusta vuonna 1972 ja ratkaistiin 2 969 asiaa. Vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 3 161 ja 1 967. Kertomusvuoden alussa oli ratkaisematta 2 256 asiaa ja vuoden lopussa 2 157. Lautakunnassa toimi neljä jaostoa. Kolmessa jaostossa käsiteltiin yrittäjien eläkelakien piiriin kuuluvia asioita. Istuntoja on kertomusvuonna pidetty 151, näistä oli kolme täysistuntoa. Eläkelautakunnan henkilökunnan lukumäärä oli vuoden 1972 päättyessä esittelijät mukaan luettuna 14. Lisäys vuoden aikana oli 3 henkilöä.

Tarkasteltaessa eläkelautakunnan tilastoa eri vuosilta voidaan todeta, että työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain asioita koskevien valitusten lukumäärä on vuodesta 1967 lukien pysynyt jokseenkin samansuuruisena, noin 1 000—1 100 valitusta vuodessa. Valitusasioiden lisäys on yksinomaan johtunut yrittäjien eläkelakien voimaantulosta. Näitä lakeja koskevia valitusasioita saapui vuonna 1970 740 asiaa, vuonna 1971 2 084 asiaa ja vuonna 1972 1 729 asiaa. Näihin lukuihin sisältyvien maatalousyrittäjien eläkelakiin perustuvien valitusasioiden lukumäärä oli vastaavasti 534, 1 746 ja 1 467 asiaa.

Huolimatta siitä, että eläkelautakunta on pyrkinyt lisäämään työtehoaan, on valitusasioiden käsittelyaika huomattavasti pidentynyt ja on tällä hetkellä noin 6—8 kuukautta. Toimintaa on vuoden 1973 alusta lukien edelleen pyrittävä tehostamaan.

Helsingissä maaliskuun 13 päivänä 1973

O. Ojala

Jukka Remes

